

“Початок кінця вже прийшов. Майже що години виходять средства для удешевлення продукції, а кожне таке средство введене в практику, означає заступлене робітників при роботі. “Арістотель сказав, що невольництво було потрібне і оно не зникне аж до віку машинерії”. Нині вже є машини; є вже парові коні і інші твори людського генія; они є залізними і сталевими невольниками нинішньої доби. І тому, що они вже є, година людської свободи вже вибила.” *)

“Немов шум води з усіх рік, чути нині шоріз сильнійше домагане в кождім краю, в кождій мові, що би зміни-ти соціяльний і економічний лад в сей спосіб аби знести раз на завсїгди пануючі тепер нерівности і аби всі люди рівно ділили ся працею і рівно уживали її плодів.” *)

“На ґрунті абстрактно” справедливости, соціялізм є не лише не заслугуючий на нагану, але повинен бути сьвя-тим приказом.” *)

Після тих цитатів з високих авторитетів, пог-ляньмо побіжно на професії — адвокатів, попів, лікарів, університетських професорів і вихова-телів взагалі — що они роблять ті люди, котрі мають спрмогу, як Блекстон каже “розвивати людський ум.” Що они роблять для людства?

Адвокат лише помагає поділові багатства зрабованого з робітників, часто беручи львину часть тогож для себе; лікар позірно дбає про фі-зичне здоровле обидвох — продуцента і галапа-са, розділюючи свою увагу проміж обидвох фа-кторів в суспільстві — продукуючий і абсорбуючий багатство; піп наказує робітникови аби був смиренний і терпеливий в його убожестві і на-поминає щасливого визискувача аби хвалив Бо-га за його гойні дари.

*) Jules Guesde — “Промова в французькім парла-менті.”

*) Bellamy — “Looking Forward”.

**) Bernard Shaw.